

Bruksela, 6 czerwca 2018 r.
(OR. en)

9620/18

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0203 (COD)

JUSTCIV 132
EJUSTICE 65
COMER 50
CODEC 931

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej,
podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU

Data otrzymania: 31 maja 2018 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii
Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2018) 378 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Rady (WE)
nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami
państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach
cywilnych lub handlowych

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2018) 378 final.

Załącznik: COM(2018) 378 final

Bruksela, dnia 31.5.2018
COM(2018) 378 final

2018/0203 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie
współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu
dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych**

{SEC(2018) 271 final} - {SWD(2018) 284 final} - {SWD(2018) 285 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Jednym z zadań UE jest rozwój europejskiej przestrzeni sprawiedliwości w sprawach cywilnych w oparciu o zasady wzajemnego zaufania i wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych. Obszar sprawiedliwości wymaga transgranicznej współpracy sądowej. W tym celu oraz w celu ułatwienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego UE przyjęła przepisy dotyczące transgranicznego doręczania dokumentów sądowych¹ oraz współpracy w zakresie przeprowadzania dowodów². Instrumenty te mają kluczowe znaczenie dla uregulowania pomocy prawnej między państwami członkowskimi w sprawach cywilnych i handlowych. Ich wspólnym celem jest zapewnienie skutecznych ram transgranicznej współpracy sądowej. Zastąpiły one wcześniej obowiązujący międzynarodowy system konwencji haskich³ między państwami członkowskimi⁴, którego stosowanie było bardziej kłopotliwe.

Prawodawstwo dotyczące współpracy sądowej ma realny wpływ na codzienne życie obywateli UE, zarówno osób prywatnych, jak i podmiotów gospodarczych. Jest stosowane w postępowaniach sądowych mających skutki transgraniczne, gdy prawidłowe funkcjonowanie współpracy sądowej jest niezbędne do zapewnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i do rzetelnego procesu sądowego. Skuteczność ram międzynarodowej pomocy prawnej ma bezpośredni wpływ na postrzeganie stanu sądownictwa i praworządności w państwach członkowskich przez obywateli uczestniczących w takich sporach transgranicznych.

Sprawna współpraca między sądami jest również niezbędna do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. W 2018 r. około 3,4 mln postępowań sądowych w sprawach cywilnych i handlowych w UE ma skutki transgraniczne⁵. W wielu takich postępowaniach konieczne jest przeprowadzenie dowodu w innym państwie członkowskim;

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (doręczanie dokumentów) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 79).

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 1).

³ Konwencja z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych;
konwencja z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych.

⁴ Rozporządzenie stosuje się do wszystkich państw członkowskich oprócz Danii. Dania zawarła równoległą umowę w dniu 19 października 2005 r. ze Wspólnotą Europejską w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która rozszerza postanowienia rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów i jego środków wykonawczych na Danię. Umowa ta weszła w życie w dniu 1 lipca 2007 r. (zob. Dz.U. L 300 z 17.11.2005, s. 55; Dz.U. L 120 z 5.5.2006, s. 23). Nie istnieje równoległa umowa dotycząca przeprowadzania dowodów.

⁵ Liczby te odzwierciedlają szacunki przedstawione w badaniu ekonomicznym Deloitte, które wykorzystano przy ocenie skutków. Szacunki te opierają się na danych Eurostatu, Rady Europy i Europejskiej Komisji na rzecz Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości (CEPEJ) i Komisji Europejskiej oraz na informacjach zgromadzonych w trakcie wywiadów. Analizę tę zlecono Deloitte na podstawie umowy nr JUST/2017/JCOO/FW/CIVI/0087 (2017/07). Sprawozdanie końcowe nie zostało jeszcze opublikowane.

rozporządzenie w sprawie przeprowadzania dowodów zapewnia narzędzia ułatwiające dostęp do takich dowodów.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych jest ważnym instrumentem europejskiej współpracy sądowej, biorąc pod uwagę fakt, że przedstawienie sądowi wystarczających dowodów na poparcie żądania ma często rozstrzygające znaczenie. W rozporządzeniu ustanowiono ogólnounijny system bezpośredniego i szybkiego przekazywania między sądami wniosków o przeprowadzenie i wykonanie dowodów oraz przewidziano szczegółowe przepisy dotyczące formy i treści takich wniosków. Jest to znaczący krok do przodu w porównaniu z właściwą konwencją haską, w szczególności dzięki wprowadzeniu nowoczesnego i sprawnego systemu bezpośrednich kontaktów między sądami (przesyłanie wniosków i odsyłanie przeprowadzonych dowodów) oraz zastąpieniu kłopotliwego w stosowaniu systemu, w ramach którego wnioski były przekazywane przez sąd w państwie członkowskim A jednostce centralnej w państwie członkowskim A, następnie jednostce centralnej w państwie członkowskim B, a na koniec sądowi w państwie członkowskim B (zwrotny komunikat był odsyłany tą samą drogą). Rozporządzenie umożliwia również bezpośrednie przeprowadzanie dowodów przez sądy w innych państwach członkowskich.

Aby zgromadzić dane, które posłużą do opracowania odpowiednich, kompleksowych i aktualnych analiz i wniosków dotyczących działania rozporządzenia w praktyce (uzupełniających wyniki innych ocen⁶), Komisja przeprowadziła w 2017 r. ocenę sprawności regulacyjnej (REFIT), zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa, w celu przeanalizowania działania instrumentu pod kątem pięciu najważniejszych obowiązkowych kryteriów oceny: skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i europejskiej wartości dodanej.

Wyniki sprawozdania z oceny REFIT wykorzystano w ocenie skutków dołączonej do niniejszego wniosku – posłużyły one do określenia problemu. Ze sprawozdania wynika, że jednostki wskazane w rozporządzeniu nadal komunikują się ze sobą niemal wyłącznie w formie dokumentów papierowych, co ma negatywny wpływ na koszty i skuteczność. Rzadko korzysta się też z wideokonferencji, aby przesłuchać osoby przebywające w innym państwie członkowskim. Wniosek odpowiada zatem na potrzebę modernizacji, w szczególności cyfryzacji i stosowania nowoczesnych technologii na potrzeby transgranicznego przeprowadzania dowodów. Przewiduje on również środki mające przeciwdziałać innym problemom, na które zwrócono uwagę w ewaluacji: opóźnienia i koszty obciążające obywateli, przedsiębiorstwa i państwa członkowskie, niedociągnięcia w zakresie ochrony praw procesowych oraz złożoność prawna i niepewność prawa.

Celem wniosku jest usprawnienie funkcjonowania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz rynku wewnętrznego przez poprawę efektywności i przyspieszenie transgranicznego przeprowadzania dowodów. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez dostosowanie rozporządzenia (WE) nr 1206/2001 do rozwoju technicznego, umożliwienie czerpania korzyści z cyfryzacji oraz zapewnienie częstszego wykorzystywania wideokonferencji. Inicjatywa zwiększa pewność prawa, pomagając tym samym w zapobieganiu opóźnieniom i nadmiernym kosztom dla obywateli, przedsiębiorstw i administracji publicznych, oraz naprawia niedociągnięcia w zakresie ochrony praw procesowych stron.

⁶ Zob. przypis 5.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejsza inicjatywa jest ściśle powiązana z inicjatywą dotyczącą doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”), która to dziedzina jest przedmiotem rozporządzenia Rady (WE) nr 1393/2007.

Wniosek jest spójny z istniejącymi instrumentami unijnymi w obszarze współpracy sądowej w sprawach cywilnych. Rozporządzenie (WE) nr 1206/2001 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wymiany informacji między organami w ramach systemów ustanowionych na mocy rozporządzeń Bruksela II bis⁷ i rozporządzeń w sprawie zobowiązań alimentacyjnych⁸, nawet jeżeli informacje te mają wartość dowodową – organ wnioskujący może zatem wybrać najbardziej odpowiednią metodę takiej wymiany informacji.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, stanowi część unijnych ram współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych i przyczynia się do realizacji celu UE polegającego na ustanowieniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości określonego w art. 3 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 67 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). W tym kontekście UE dąży do rozwijania współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych mających skutki transgraniczne w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych, zgodnie z art. 81 TFUE. Rozporządzenie przyczynia się również do realizacji celu UE, jakim jest ustanowienie rynku wewnętrznego (art. 26 TFUE).

W unijnym programie na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. podkreślono, że w celu zwiększenia wzajemnego zaufania między systemami wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich należy zbadać potrzebę wzmocnienia praw procesowych w sprawach cywilnych, na przykład w odniesieniu do przeprowadzania dowodów⁹. Cel usprawnienia ram współpracy sądowej w UE jest również zgodny z celami określonymi przez Komisję w strategii jednolitego rynku cyfrowego¹⁰: w kontekście administracji elektronicznej strategia podkreśla potrzebę zintensyfikowania działań na rzecz modernizacji administracji publicznej (w tym administracji sądowej), osiągnięcia transgranicznej interoperacyjności oraz ułatwienia kontaktów z obywatelami.

W swoim programie prac na 2018 r. Komisja zobowiązała się zatem do przygotowania wniosku zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania dowodów¹¹.

⁷ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. L 338 z 23.12.2003, s. 1).

⁸ Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. L 7 z 10.1.2009, s. 1).

⁹ *Unijny program na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. – zwiększanie zaufania, mobilności i wzrostu w Unii* (COM(2014) 144 final), s. 8.

¹⁰ COM(2015) 192 final z 6.5.2015, s. 16.

¹¹ *Program prac Komisji na 2018 r. Plan działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Unii* (COM(2017) 650 final z 24.10.2017 r.), załącznik II, pkt 10 i 11.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 81 TFUE (współpraca sądowa w sprawach cywilnych mających skutki transgraniczne). Art. 81 ust. 2 lit. d) nadaje UE uprawnienia do przyjmowania środków mających na celu zapewnienie współpracy w zakresie przeprowadzania dowodów.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Inicjatywa ma rozwiązać problemy pojawiające się w toku transgranicznych postępowań sądowych (które z definicji nie są objęte krajowymi systemami prawnymi) i wynikające z niedostatecznej współpracy między sądami państw członkowskich lub z niedostatecznej interoperacyjności i spójności pomiędzy krajowymi systemami i otoczeniami prawnymi. Przepisy z dziedziny prawa prywatnego międzynarodowego są określane w rozporządzeniach, ponieważ tylko ten instrument prawny jest w stanie zapewnić ich oczekiwaną jednolitość. Chociaż w zasadzie nic nie stoi na przeszkodzie, by państwa członkowskie mogły zacząć komunikować się cyfrowo, dotychczasowe doświadczenia i prognozy dotyczące scenariusza braku działań ze strony Unii wskazują, że postępy w cyfryzacji byłyby bardzo powolne i że nawet w przypadku podjęcia przez państwa członkowskie działań w tej dziedzinie zapewnienie interoperacyjności jest niemożliwe bez unijnych ram prawnych. Cel wniosku nie może zatem zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie i może zostać osiągnięty jedynie na poziomie Unii.

Unijna wartość dodana polega na dalszej poprawie efektywności i szybkości postępowań sądowych poprzez uproszczenie i przyspieszenie mechanizmów współpracy w zakresie przeprowadzania dowodów oraz usprawnienie w ten sposób funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w sprawach mających skutki transgraniczne.

• Proporcjonalność

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ jest ściśle ograniczony do działań niezbędnych do osiągnięcia założonych celów. Nie koliduje on z indywidualnymi rozwiązaniami krajowymi w zakresie przeprowadzania dowodów.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny *ex post*/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa

Wyniki oceny *ex post* rozporządzenia (WE) nr 1206/2001, która towarzyszy ocenie skutków, można streścić następująco.

W ogólnym ujęciu rozporządzenie przyczyniło się do osiągnięcia wyznaczonych celów ogólnych, szczegółowych i operacyjnych. Wprowadzenie wspólnych metod przeprowadzania dowodów spotkało się z aprobatą ze strony reprezentantów zawodów prawniczych. Wprowadzenie standardowych formularzy i kanałów przesyłania zawiadomień ułatwiło komunikację. Rozporządzenie usprawniło postępowania sądowe – zarówno w porównaniu z konwencją haską, jak i w porównaniu na przestrzeni lat – od rozpoczęcia jego stosowania w 2001 r. do 2017 r. Przyczynia się ono zatem do funkcjonowania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Rozporządzenie zwiększa wzajemne zaufanie między sądami i pomaga zmniejszyć obciążenie obywateli i przedsiębiorstw uczestniczących w postępowaniach transgranicznych.

Zidentyfikowano szereg przeszkód utrudniających przeprowadzanie dowodów, co wskazuje, że istnieje potrzeba ulepszeń. Przeszkody te dotyczą głównie opóźnień i kosztów dla przedsiębiorstw i obywateli, jakie pociąga za sobą niewykorzystywanie potencjału nowoczesnych technologii w celu przyspieszenia komunikacji i umożliwienia bezpośredniego przeprowadzania dowodów w innych państwach. Najbardziej uderzającymi przykładami jest niekorzystanie z łączności elektronicznej w kontaktach między sądami i organami państw członkowskich (które nadal komunikują się ze sobą niemal wyłącznie w formie dokumentów papierowych) oraz bardzo rzadkie wykorzystywanie łączności elektronicznej, w szczególności wideokonferencji, do bezpośredniego przeprowadzania dowodów. Rozporządzenie nie wymaga obecnie stosowania nowoczesnych technologii w sądownictwie. Ponieważ stosowanie tych technologii zależy wyłącznie od indywidualnych wysiłków państw członkowskich, na tle ogólnych tendencji w zakresie digitalizacji tempo postępów jest bardzo powolne, zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i w porównaniu z wykorzystywaniem nowoczesnych technologii w sferze prywatnej.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami. Konsultacje publiczne prowadzone od dnia 8 grudnia 2017 r. do dnia 2 marca 2018 r. dotyczyły zarówno rozporządzenia (WE) nr 1393/2007, jak i rozporządzenia (WE) nr 1206/2001. Otrzymano w sumie 131 odpowiedzi (największą liczbę z Polski, a w dalszej kolejności – z Niemiec, Węgier i Grecji). Europejska Sieć Sądowa poświęciła dwa swoje spotkania na przedyskutowanie praktycznych problemów i potencjalnych ulepszeń obu rozporządzeń. Przeprowadzono spotkania z ekspertami rządowymi państw członkowskich. Zorganizowano warsztaty dla wybranych zainteresowanych stron, które są szczególnie zainteresowane problematyką transgranicznych postępowań sądowych. Wyniki tych konsultacji były zasadniczo pozytywne i wykazały potrzebę podjęcia działań.

Oprócz tego Komisja prowadziła regularny dialog z zainteresowanymi stronami i państwami członkowskimi za pośrednictwem grupy ekspertów ds. elektronicznego doręczania dokumentów i łączności elektronicznej, która działa przy Radzie i spotyka się od czterech do sześciu razy w roku.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W okresie od stycznia do kwietnia 2018 r. grupa ekspertów ds. modernizacji współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych odbyła sześć spotkań. W 2016 r. konsorcjum pod przewodnictwem Uniwersytetu w Mariborze zakończyło badanie porównawcze prawa dowodowego obowiązującego w 26 państwach członkowskich¹².

- **Ocena skutków**

Niniejszy wniosek jest poparty oceną skutków przedstawioną w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji SWD(2018) 285.

Rozważono szereg wariantów o różnych poziomach zaawansowania – począwszy od działań o charakterze nieustawodawczym, skończywszy na działaniach ustawodawczych.

¹² <http://www.acj.si/en/presentation-evidence>

Preferowanym wariantem jest pakiet środków dotyczących polityki:

- korzystanie z przesyłu elektronicznego jako domyślnego kanału łączności elektronicznej i przekazywania dokumentów;
- promowanie nowoczesnych metod przeprowadzania dowodów takich jak wideokonferencje w przypadku konieczności przesłuchania osoby przebywającej w innym państwie członkowskim oraz zachęcanie państw członkowskich (poprzez finansowanie projektów krajowych) do wyposażenia sądów w systemy wideokonferencyjne;
- usunięcie barier prawnych uniemożliwiających przyjmowanie dowodów elektronicznych (cyfrowych);
- ujednoczenie rozbieżnych interpretacji pojęcia „sąd”;
- informowanie o znaczeniu jednolitych standardów ustanowionych w rozporządzeniu (usprawnione procedury, jednolity standard ochrony praw uczestniczących stron);
- najlepsze praktyki do stosowania przez właściwe sądy; praktyki te pomogą sądom stosować procedury w prawidłowy sposób i bez opóźnień; oraz
- podnoszenie świadomości sądów i pracowników prawnych na temat dostępności bezpośredniego kanału przeprowadzania dowodów na mocy rozporządzenia.

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej oceniła projekt oceny skutków podczas posiedzenia w dniu 3 maja 2018 r., a w dniu 7 maja 2018 r. wydała pozytywną opinię uzupełnioną o uwagi. Zalecenia Rady zostały uwzględnione. W szczególności, zmieniona wersja sprawozdania z oceny skutków wyjaśnia lepiej związek między dwiema inicjatywami w zakresie współpracy sądowej (dotyczącymi doręczania dokumentów i przeprowadzania dowodów), szerszy kontekst oraz przyczyny, dla których rozporządzenie stanowi istotny krok naprzód w porównaniu z konwencją haską o przeprowadzaniu dowodów. Poprawiono również część sprawozdania wskazującą i opisującą główne problemy i scenariusz odniesienia, a także sekcje dotyczące pomocniczości i europejskiej wartości dodanej. Oprócz tego dopracowano wnioski z oceny dotyczące skuteczności; w ocenie wariantów strategicznych skupiono się na głównych aspektach (łączności elektronicznej i korzystaniu z wideokonferencji).

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Niniejsza inicjatywa jest zawarta w Programie prac Komisji na 2018 r. jako jedna z inicjatyw w ramach programu REFIT w obszarze sprawiedliwości i przestrzegania praw podstawowych, którego podstawą jest wzajemne zaufanie¹³.

Za pośrednictwem platformy REFIT zainteresowane strony zaleciły Komisji, aby zbadała możliwości przyspieszenia procesu przeprowadzania dowodów w innych państwach członkowskich.

Oczekuje się, że pakiet środków dotyczących polityki przyniesie korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom uczestniczącym w postępowaniach transgranicznych. Dzięki większej pewności prawa oraz szybszym i mniej kosztownym postępowaniom obywatele i przedsiębiorstwa byłoby bardziej skłonni angażować się w transakcje transgraniczne, co przyczyniłoby się do pobudzenia działalności transgranicznej i lepszego funkcjonowania

¹³ Program prac Komisji na 2018 r. Plan działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Unii (COM(2017) 650 final z 24.10.2017 r.), załącznik II, pkt 10, s. 4.

rynku wewnętrznego. Przesyłanie drogą elektroniczną i wideokonferencje prowadziłoby do ponoszenia pewnych kosztów przez państwa członkowskie, ale koszty te miałyby jednorazowy charakter, natomiast korzyści byłyby trwałe i przynosiłyby oszczędności finansowe (np. przesłuchanie świadka za pośrednictwem wideokonferencji jest mniej kosztowne niż przybycie osobiste). Koszty związane z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia zmniejszą się też za sprawą postępującej digitalizacji systemu sądownictwa. Ogółem korzyści wyraźnie przeważą nad kosztami. Poprawiłaby się sytuacja przedsiębiorstw uczestniczących w postępowaniach sądowych. Inne skutki byłyby stosunkowo neutralne.

Rozporządzenie przewiduje również wzajemne uznawanie dowodów cyfrowych. Zmiana ta nie tylko zmniejszy obciążenie obywateli i przedsiębiorstw uczestniczących w postępowaniach, ale ograniczy również przypadki odrzucania dowodów elektronicznych.

• **Prawa podstawowe**

Zgodnie z unijnym programem na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. wniosek uwzględnia potrzebę wzmocnienia praw procesowych w sprawach cywilnych w celu zwiększenia wzajemnego zaufania między systemami wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich.

Przewiduje się, że wprowadzenie elektronicznych środków łączności i powszechniejsze korzystanie z wideokonferencji poprawi dostęp obywateli i przedsiębiorstw do wymiaru sprawiedliwości.

Proponowane środki w zakresie digitalizacji uwzględniają wymogi w zakresie ochrony danych i prywatności: rozwiązania techniczne systemu, który należy wprowadzić na potrzeby komunikacji elektronicznej między wyznaczonymi sądami, powinny być w pełni niezawodne i bezpieczne, aby zapewnić integralność i ochronę prywatności przekazywanych danych. Wcześniejsze określenie grona użytkowników systemu (obejmujące wyłącznie sądy i organy sądowe państw członkowskich) daje dodatkową gwarancję, że dane osobowe będą przetwarzane we właściwy sposób. System powinien mieć zdecentralizowaną strukturę umożliwiającą bezpośrednie komunikowanie się pomiędzy jej punktami końcowymi, co zredukuje ryzyko przez ograniczenie do minimum liczby podmiotów przetwarzających dane.

W kontekście proponowanego pakietu środków dotyczących polityki dużą rolę odgrywają następujące czynniki zewnętrzne dotyczące ochrony danych osobowych:

- ogólne rozporządzenie o ochronie danych¹⁴, stosowane od maja 2018 r., które powinno podnosić świadomość i zachęcać do działań zapewniających bezpieczeństwo i integralność baz danych oraz szybkie reagowanie na naruszenia prywatności w sądownictwie; oraz
- utrzymujące się zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa w sektorze publicznym. Spodziewane jest wzmożenie prób ataków na publiczną infrastrukturę informatyczną, co będzie miało wpływ na sądownictwo w państwach członkowskich; skutki tych ataków mogą być tym poważniejsze, że stale rośnie stopień wzajemnych powiązań systemów informatycznych (na szczeblu krajowym i unijnym).

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹⁵, w którym te trzy instytucje potwierdziły, że ewaluacja obowiązującego prawodawstwa i polityk powinna służyć jako podstawa dla oceny skutków różnych opcji dalszego działania, rozporządzenie zostanie poddane ocenie, a Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie najpóźniej w ciągu pięciu lat od dnia rozpoczęcia jego stosowania. Ewaluacja będzie zawierać ocenę rzeczywistych skutków rozporządzenia bazującą na wskaźnikach i szczegółową analizę, w jakim stopniu rozporządzenie można uznać za odpowiednie, skuteczne, efektywne, zapewniające wystarczającą wartość dodaną UE i spójne z innymi obszarami polityki unijnej. Wykorzystane w niej zostaną wnioski z dotychczasowych doświadczeń, aby zidentyfikować ewentualne luki i problemy lub możliwości osiągnięcia jeszcze lepszych skutków rozporządzenia. Państwa członkowskie będą przekazywać Komisji informacje niezbędne do przygotowania sprawozdania.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie będzie pociągać za sobą znacznych kosztów dla administracji krajowych – przyniesie oszczędności. Oczekuje się, że organy krajowe odniosą korzyści dzięki usprawnionym postępowaniom sądowym oraz zmniejszonym obciążeniom administracyjnym i kosztom pracy.

Koszty związane z opracowaniem, wdrożeniem i utrzymaniem elektronicznej łączności i wymiany dokumentów oraz z zakupem, instalacją i eksploatacją profesjonalnego, wysokiej jakości sprzętu do wideokonferencji mogłyby być współfinansowane.

Możliwości finansowania ze środków UE w ramach obecnych programów finansowych oferują głównie program „Wymiar sprawiedliwości” i instrument „Łącząc Europę”. Program „Wymiar sprawiedliwości” (jego budżet na 2018 r. wynosi 45,95 mln EUR) wspiera zdolności państw członkowskich w zakresie wykonywania orzeczeń i środków ochrony prawnej w wymiarze sprawiedliwości w sprawach cywilnych; na tych aspektach – które są istotne dla obecnej inicjatywy – skupiają się również przyszłe priorytety tego programu w zakresie finansowania. Instrument „Łącząc Europę” ma znacznie większy budżet (130,33 mln EUR w 2018 r.) i oferuje wsparcie finansowe projektów informatycznych ułatwiających kontakty transgraniczne między administracjami publicznymi, przedsiębiorstwami i obywatelami. Instrument ten jest już powszechnie wykorzystywany na potrzeby finansowania prac nad digitalizacją i narzędziami elektronicznymi w wymiarze sprawiedliwości w sprawach cywilnych, w tym finansowania europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” oraz wprowadzania dokumentów publicznych do krajowych systemów administracji elektronicznej i systemu integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS). Pakiet wniosków dotyczących priorytetu transformacji cyfrowej w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF), przedstawiony w dniu 2 maja 2018 r., przewiduje środki w wysokości 3 mld EUR na komponent cyfrowy instrumentu „Łącząc Europę” z przeznaczeniem na finansowanie infrastruktury połączeń cyfrowych.

¹⁵ Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wprowadzone zostaną rzetelne mechanizmy służące monitorowaniu rozporządzenia, obejmujące kompleksowy zestaw wskaźników jakościowych i ilościowych, oraz jasne i metodyczne procedury w zakresie sprawozdawczości i monitorowania. Jest to ważne dla zapewnienia skutecznego wprowadzenia zmian w państwach członkowskich oraz sprawdzenia, czy rozporządzenie jest skuteczne w osiągnięciu zamierzonych celów.

• **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Artykuł 1 ust. 4

Pojęcie „sądu” nie jest obecnie zdefiniowane, co sprawia, że poszczególne państwa członkowskie interpretują je w różny sposób. Niektóre uważają, że pojęcie to odnosi się wyłącznie do tradycyjnych sądów, a inne wykonują również wnioski innych organów sądowych (np. notariuszy), jeżeli na mocy ich prawa krajowego są one uprawnione do wykonywania zadań polegających na przeprowadzaniu dowodów. Zdefiniowanie pojęcia „sąd” powinno rozwiązać te wątpliwości.

Artykuł 6

Zmiana ta wprowadza, co do zasady, obowiązek elektronicznego przesyłania wniosków i zawiadomień przewidzianych w rozporządzeniu (ust. 1). W wyjątkowych przypadkach, tzn. w przypadku awarii systemu lub gdy system nie nadaje się do przesyłu (np. próbki DNA stanowiącej dowód), można wykorzystywać inne kanały (pkt 4).

Artykuły 17 i 17a

Celem proponowanych zmian jest zapewnienie bardziej odpowiedniego, częstszego i szybszego bezpośredniego przeprowadzania dowodów zgodnie z art. 17 w drodze wideokonferencji, jeżeli odpowiednie sądy dysponują tym środkiem, a jego wykorzystanie jest właściwe w świetle szczególnych okoliczności danej sprawy.

Artykuł 17b

Celem tego nowego artykułu jest ułatwienie przeprowadzania dowodów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych. Artykuł ten stanowi, że osoby te mogą, na terytorium innego państwa członkowskiego i na obszarze, na którym wykonują swoje funkcje, przeprowadzić dowód, bez konieczności składania uprzedniego wniosku w tej sprawie, w drodze przesłuchania obywateli reprezentowanego przez nich państwa członkowskiego, bez środków przymusu, w związku z postępowaniem toczącym się przed sądami tego państwa członkowskiego.

Artykuł 18 a

Ten nowy artykuł ma zapewnić, aby dowody cyfrowe przeprowadzone zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym je przeprowadzono, nie zostały odrzucone jako dowody w innych państwach członkowskich wyłącznie ze względu na swój cyfrowy charakter.

Artykuły 19 i 20

Zmiany te dostosowują rozporządzenie do art. 290 TFUE.

Artykuł 22 a

Zgodnie z tym przepisem Komisja ma stworzyć szczegółowy program monitorowania produktów, rezultatów i skutków niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 23

Zgodnie z tym przepisem Komisja ma przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa oraz z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. oraz przedstawić Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące najważniejszych ustaleń.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W interesie prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego konieczne jest dalsze usprawnienie i przyspieszenie współpracy między sądami w zakresie przeprowadzania dowodów.
- (2) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001² określa przepisy dotyczące współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych
- (3) W celu zapewnienia szybkiego przekazywania wniosków i zawiadomień należy stosować wszystkie odpowiednie środki nowoczesnej technologii komunikacyjnej. Wszelkie zawiadomienia i dokumenty powinny być zatem przesyłane za pomocą zdecentralizowanego systemu informatycznego składającego się z krajowych systemów informatycznych.
- (4) W celu zapewnienia wzajemnego uznawania dowodów cyfrowych takie dowody przeprowadzone w państwie członkowskim zgodnie z jego prawem nie powinny być odrzucane jako dowód w innych państwach członkowskich wyłącznie ze względu na swój cyfrowy charakter.
- (5) Rozporządzenie (WE) nr 1206/2001 powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości wymiany informacji przez organy w ramach systemów ustanowionych na mocy innych instrumentów unijnych, takich jak rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003³ lub rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009⁴, nawet jeżeli informacje te

¹ Dz.U. C z , s. .

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 1).

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. L 338 z 23.12.2003, s. 1).

mają wartość dowodową, wybór najbardziej odpowiedniej metody takiej wymiany pozostawia się zatem organowi wnioskującemu.

- (6) Obecnie nie wykorzystuje się w pełni potencjału nowoczesnych technologii komunikacyjnych, zwłaszcza wideokonferencji, które znacząco upraszczają i przyspieszają przeprowadzanie dowodów. W przypadku gdy należy przeprowadzić dowód z przesłuchania osoby zamieszkałej w innym państwie członkowskim w charakterze świadka, strony lub biegłego, sąd powinien przeprowadzić ten dowód bezpośrednio za pośrednictwem wideokonferencji (o ile odpowiednie sądy dysponują tym środkiem), jeżeli uzna wykorzystanie tej technologii za właściwe w świetle szczególnych okoliczności danej sprawy.
- (7) W celu ułatwienia przeprowadzania dowodów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych, osoby te mogą, na terytorium innego państwa członkowskiego i na obszarze, na którym wykonują swoje funkcje, przeprowadzić dowód, bez konieczności składania uprzedniego wniosku w tej sprawie, w drodze przesłuchania obywateli reprezentowanego przez nich państwa członkowskiego, bez środków przymusu, w związku z postępowaniem toczącym się przed sądami państwa członkowskiego, które reprezentują.
- (8) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii poprzez utworzenie ram prawnych zapewniających szybkie przekazywanie wniosków i zawiadomień dotyczących przeprowadzenia dowodów, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (9) Zgodnie z art. 3 i art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [Zjednoczone Królestwo] [i] [Irlandia] [powiadomiło/powiadomiły o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia] [nie uczestniczy/uczestniczą w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest/są nim związane ani go nie stosuje/stosują].
- (10) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (11) W celu zaktualizowania standardowych formularzy zawartych w załącznikach lub wprowadzenia do nich zmian technicznych należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmian załączników. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych

⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. L 7 z 10.1.2009, s. 1).

zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

*Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (12) Zgodnie z pkt. 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia na podstawie informacji zgromadzonych dzięki szczególnym uzgodnieniom w zakresie monitorowania, aby ocenić faktyczny wpływ rozporządzenia oraz potrzebę podjęcia dalszych działań.
- (13) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1206/2001,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1206/2001 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. W niniejszym rozporządzeniu pojęcie „sąd” oznacza każdy organ sądowy w państwie członkowskim, który jest właściwy do przeprowadzenia dowodu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.”;
- 2) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Przekazywanie wniosków i pozostałych zawiadomień

1. Wnioski i zawiadomienia przewidziane w niniejszym rozporządzeniu przekazuje się za pośrednictwem zdecentralizowanego systemu informatycznego składającego się z krajowych systemów informatycznych połączonych z pomocą infrastruktury łączności umożliwiającej bezpieczną i niezawodną transgraniczną wymianę informacji między krajowymi systemami informatycznymi.
2. Do wniosków i zawiadomień przekazywanych za pośrednictwem zdecentralizowanego systemu informatycznego, o którym mowa w ust. 1, zastosowanie mają ogólne ramy prawne dotyczące korzystania z usług zaufania określone w rozporządzeniu Rady (UE) nr 910/2014⁵.
3. W przypadku gdy wnioski i zawiadomienia, o których mowa w ust. 1, wymagają użycia pieczęci lub podpisu odręcznego albo zawierają pieczęć lub podpis odręczny,

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

zamiast nich można używać »kwalifikowanych pieczęci elektronicznych« i »kwalifikowanych podpisów elektronicznych« w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014.

4. Jeżeli przekazanie w sposób określony w ust. 1 nie jest możliwe z powodu nieprzewidzianych i wyjątkowych zakłóceń działania zdecentralizowanego systemu informatycznego lub gdy takie przekazanie jest niemożliwe w innych wyjątkowych przypadkach, przekazanie następuje przy użyciu najszybszych możliwych środków, który wezwane państwo członkowskie wskazało jako dopuszczalne.
- 3) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) skreśla się ust. 2;
 - b) w ust. 4 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli w ciągu 30 dni od dnia wysłania wniosku sąd wzywający nie otrzyma informacji o tym, czy wniosek został przyjęty, wniosek uznaje się za przyjęty.”;
- 4) dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Artykuł 17a

Bezpośrednie przeprowadzanie dowodu za pośrednictwem wideokonferencji

1. W przypadku gdy należy przeprowadzić dowód z przesłuchania osoby zamieszkałej w innym państwie członkowskim w charakterze świadka, strony lub biegłego, a sąd nie występuje z wnioskiem o przeprowadzenie dowodu do właściwego sądu innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a), sąd przeprowadza ten dowód bezpośrednio na podstawie art. 17, za pośrednictwem wideokonferencji, o ile odpowiednie sądy dysponują tym środkiem, jeżeli uzna wykorzystanie tej technologii za właściwe w świetle szczególnych okoliczności danej sprawy.
2. Jeżeli został złożony wniosek o bezpośrednie przeprowadzenie dowodu za pośrednictwem wideokonferencji, przesłuchanie odbywa się w siedzibie sądu. Sąd wzywający i jednostka centralna lub właściwy organ, o którym mowa w art. 3 ust. 3, albo sąd, w którego siedzibie ma się odbyć przesłuchanie, dokonują praktycznych ustaleń dotyczących wideokonferencji.
3. W przypadku gdy dowód jest przeprowadzany za pośrednictwem wideokonferencji:
 - a) jednostka centralna lub właściwy organ, o których mowa w art. 3 ust. 3, w wezwanym państwie członkowskim mogą wyznaczyć sąd, który ma uczestniczyć w przeprowadzeniu dowodu w celu zapewnienia poszanowania podstawowych zasad prawa wezwanego państwa członkowskiego;
 - b) w razie potrzeby, na wniosek sądu wzywającego, osoby, która ma być przesłuchana, lub sędziego w wezwanym państwie członkowskim, który uczestniczy w przesłuchaniu, jednostka centralna lub właściwy organ, o którym mowa w art. 3 ust. 3, zapewniają przesłuchiwanej osobie lub uczestniczącemu sędziemu pomoc tłumacza ustnego.”;

- 5) dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Artykuł 17b

Przeprowadzanie dowodów przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych

Przedstawiciele dyplomatyczni lub urzędnicy konsularni państwa członkowskiego mogą, na terytorium innego państwa członkowskiego i na obszarze, na którym wykonują swoje funkcje, przeprowadzić dowód, bez konieczności składania uprzedniego wniosku zgodnie z art. 17 ust. 1, w drodze przesłuchania obywateli reprezentowanego przez nich państwa członkowskiego, bez środków przymusu, w związku z postępowaniem toczącym się przed sądami państwa członkowskiego, które reprezentują.”;

- 6) po art. 18 dodaje się sekcję 6 w brzmieniu:

„Sekcja 6

Wzajemne uznawanie

Artykuł 18 a

Nie można odmówić uznania dowodu cyfrowego przeprowadzonego w innym państwie członkowskim jako dowodu w sprawie wyłącznie na tej podstawie, że ma charakter cyfrowy.”;

- 7) w art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zmieniających załączniki w celu zaktualizowania standardowych formularzy lub wprowadzenia do nich zmian technicznych zgodnie z art. 20.”;

- 8) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 20

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 19 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia ... [*data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*].

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 19 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁶.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- 9) Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 19 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;
- 10) dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Artykuł 22a

Monitorowanie

1. Najpóźniej [*dwa lata po dniu rozpoczęcia stosowania*] Komisja ustala szczegółowy program monitorowania produktów, rezultatów i skutków niniejszego rozporządzenia.
 2. Program monitorowania określa środki służące do gromadzenia danych i innych niezbędnych dowodów, a także przedziały czasowe, w jakich mają one być gromadzone. Wskazuje się w nim również działania podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.
 3. Państwa członkowskie przekazują Komisji dane i inne dowody niezbędne do monitorowania.”;
- 11) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 23

⁶ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Ocena

1. Nie wcześniej niż *[pięć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia]* Komisja dokonuje jego oceny i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z głównymi ustaleniami.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.”;

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [...].

Art. 1 pkt 2 stosuje się jednak od dnia... *[24 miesięcy od wejścia w życie]*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*